

Prijímacie skúšky

Slovenský jazyk a literatúra 1. termín/A

1. Doplň chýbajúce písmená.

V stredoveku boli strediskom kultúr_ kláštory. Čítať a písať vedeli iba vzdelan_ mnís_. Žiaci sa museli naspam_ť učiť latinské modli_by a žalmy. Keď skončili kláštornú školu, stali sa z nich mnísi, pisári alebo kronikár_. V tom období r_tieri, šľachtici a dokonca ani mnoh_ králi nevedeli písať. Chlapec zo vznešenej rodiny sa stal najskôr pážaťom. Slúžil pánovi hradu, pri stole podával misy, hral šachy. Dievčatá, budúce dám_, učili iba správne podávať pokrm_, tancovať a liečiť choroby.

2. Urč vo vete vetné členy: Kontinent Amerika sa nachádza na západnej pologuli.

3. Podčiarkni vo vete neohybné slovné druhy a pomenuj ich: Včera pršalo až v noci.

4. Napíš, ako čítame správne spojenia: 5 €.....2€.....

5. Napíš gramaticky správne druhý stupeň prídavného mena vysoký.

6. Podčiarkni slová, v ktorých nenastáva spodobovanie: s radosťou, ku mne, so sestrou, nášho psa, včela, dievča, s ním.

7. Oprav chybnú štylizáciu vo vete: Prosím Vás, bol by ste tak dobrý a pomohol mi s tým?

8. Urč druh vedľajšej vety: Triedna učiteľka prišla do triedy, aby nás informovala o koncerte.

- a) vedľajšia veta predmetová b) vedľajšia veta príslovková miesta
- c) vedľajšia veta príslovková príčinná d) vedľajšia veta prívlastková

8. Ktorý z uvedených autorov sa nevenoval spisovnej slovenčine?

- a) Ľ. Štúr b) M. Hattala c) J. Matuška d) A. Bernolák

10. K podstatnému menu zima napíš a) synonymum b) antonymum.....

11. Napíš dva frazeologizmy na slovo práca.

12. Vysvetli, čím sa líši porekadlo od príslovia. Uveď po jednom príklade.

13. Koľko čiarok má byť v súvetí: Deti ktoré sa hrali v záhrade boli hlučné. a) 1 b) 2 c) 3 d) 0

14. Aký štýl je použitý v ukážke? Ináč je to dobrá osoba, mäkkého dobrého srdca, ale tvrdej ostrej reči.
.....

15. Pomenuj slohový postup, pre ktorý je charakteristické: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, rozuzlenie, záver.

16. Pomenuj um. prostriedky: a) srdiečko..... b) zlatisté pole..... c) slnko sa smialo.....

17. Ako sa volá rým, ktorý má schému abab?

18. Vysvetli, čo je to premiéra.

19. Napíš mená 3 spisovateľov/umelcov z Oravy.....

20. V ktorej možnosti je nesprávne priradený autor?

- a) Duma bratislavská – Janko Král b) Otcova roľa – Ivan Krasko
- c) Krvavé sonety – Andrej Sládkovič d) Rómeo a Júlia – William Shakespeare

2. *Doplň chýbajúce písmená.*

V Levoči našli útočište najlepší slovensk_ vlastenci, ktor_ pred vyše sto rokmi chceli pomôcť národu spod hrozného útlaku _horských grófov. Z _evočskej tlačiarne a l_cea si urobili dobr_ch spojencov. Študovali tu i na_šení mladí milovníci slovenčiny. Celý slovensk_ národ mal rád ich básne i prácu. Smerovali k tomu istému cieľu ako život ich veľkého učiteľa Ľudovíta Štúra – k slobode a samostatnosti Slovákov. Sen štúrovco_ sa dnes konečne naplnil a Levoča si uctila ich pamiatku pekným Štúrov_m pomníkom.

3. *Pomenuj vetné členy vo vete:* Ľahký závan vetra rozvíril vôňu čečiny a orgovánu.4. *Urč v označených slovách slovný druh:*

a/ Na nákup som minula **tisícku**. b/ Na nákup som minula **tisíc** korún.

5. *Označ a pomenuj vo vete po jednom sklade – prirad'ovací, prisudzovací, určovací:*

Po prázdninovom oddychu zaplnili žiaci a žiačky svoje triedy.

6. *Urč druh viet, pri súvetiach aj druh, vedľajšiu vetu:*

- a/ Vrátil sa k lesu, ktorý dýchal vôňou ihličia.
b/ Obilie nielen pozvážali, ale aj vymlátili.
c/ Príď tam, kde sme boli včera.
d/ Rudko stiahol tvár, neplakal.
e/ Hovorili o deťoch, o počasí.

7. *Utvor od slovesa **vystúpiť** a/ rozkazovací spôsob b/ slovesné podstatné meno*

c/ podmieňovací spôsob.....

8. *Zmeň jednoduchú vetu na podrad'ovacie súvetie:* Čítal som zaujímavú knihu.9. *Zdôvodni pravopis slov:* a/ potrubím..... b/ turbíny..... c/ veľkých.....10. *Nasledujúce slová rozdeľ na slabiky:* a/ rozvoniavala b/ demokracia11. *Napíš príslovie, ktoré vyzdvihuje ľudskú prácu.*12. *Napíš 1 synonymum..... a 1 antonymum k slovu **pekný**.*13. *Ktorý slovný druh prevláda v rozprávaní?*14. *Čím sa líši oznámenie od správy?*15. *Urč jazykové štýly vo vetách:*

- a/ S babkou sme čistili krumpky.....
b/ Potvrdzujem, že sme objednávku prijali.....
c/ Na ľavej strane má vreteno s trojstupňovou prevodovkou.....
d/ Luna svietila.....

16. Práca s ukážkou: a/ urč druh rýmu a jeho schému
b/ vypíš epiteton..... c/ vypíš metaforu.....

*Rozkošné doliny, v dolinách roviny,
vy moja kolíska i mojej rodiny,
roviny posiate vieskami, mestami,
žehnám vás, vítam vás vďačnými slzami.*

17. Dopln k názvom diel mená autorov:

- a) Bedári
- b) Do konca
- c) Krvavé sonety
- d) Detvan
- e) Otcova roľa
- f) Malomestské rozprávky

18. Z ktorých diel sú nasledovné literárne postavy?

- a) Adam Krt
- b) Adelka
- c) Žofka Bockovie
- d) Martin a Elena

19. Krátka báseň založená na irónii a satire sa nazýva.....

20. Vymenuj 3 útvary ľudovej slovesnosti:

21. Napíš prvých 5 viet vlastného beletrizovaného životopisu:

Prijímacie skúšky Slovenský jazyk a literatúra

Doplň chýbajúce písmená

Mob_1_ sa stali fenoménom, má ich doma takmer každ_. Nieked_ aj dva či tr_ súčasne. Nov_ spôsob komunikácie podľa niektor_ch sociológov v_tláča _o života ľudí komunikáciu tváro_ v tvár. „To môže mať ďalekosiahle dôsledk_ , ktoré dnes nevieme presne odhadnúť," zhodnotila pre TASR sociolog_čka. Tento aspekt novodobej komunikácie považuje za jej jednoznačnú nev_hodu. Ľudia potrebujú priamu komunikáciu, pohľady a dot_ky. To umelá komunikácia nezabe_pečí.

1. Vytvorte tri ľubovoľné reťazce podľa vzoru:

<i>slohový postup:</i>	<i>jazykový štýl:</i>	<i>slohový útvar (žáner):</i>
rozprávací	umelecký	román

2. Označte možnosť, ktorá správne vymenúva slohové postupy:

- a) rozprávací, odborný, výkladový, opisný
- b) rozprávací, informačný, umelecký, opisný
- c) rozprávací, informačný, publicistický, umelecký
- d) rozprávací, informačný, výkladový, opisný

3. Uvedené slová zarad'te do príslušného jazykového štýlu:

- a) luna
- b) apendix
- c) kamoš

4. Označte správnu informáciu, ktorá súvisí s udalosťou v r. 1843:

- a) založenie Matice slovenskej
- b) otvorenie troch slovenských gymnázií
- c) založenie prvej univerzity na Slovensku
- d) uzákonenie spisovnej slovenčiny

5. Ako sa volá najstaršie slovanské písmo?

- a) azbuka
- b) latinka
- c) hlaholika
- d) cyrilika

6. V ktorej z nasledujúcich možností sú všetky slová rozdelené správne?

- a) na-hlas, na-dlo-žit', gy-mná-zi-um, poz-nat'
- b) na-hlas, na-dlo-žit', gym-ná-zium, poz-nat'

- c) nah-las, nad-lo-žit', gym-ná-zi-um, po-znať
d) na-hlas, nad-lo-žit', gym-ná-zi-um, po-znať

7. Správne synonymické dvojice sú:

- a) byť - udierať, viť - pliesť, krik – rev
b) byť – jestvovať, viť – zabaľovať, krik – strom
c) biť – existovať, vyt' – hulákať, krik – kriak
d) biť – búchať, viť – stáčať, krik – ryk

8. V ktorej z možností sú chýbajúce písmená uvedené v správnom poradí?

Vierk-n- znám- v -atranskom hotel- d-skutoval- o pl-nulom poh-be v-sutej lanovk-.

- a) i, í, i, t, i, i, y, y, i, y
b) i, i, i, t, i, i, y, y, i, y
c) i, i, i, T, i, i, i, y, y, i, y
d) i, i, i, t, i, i, y, y, y, y

9. V ktorej z uvedených možností je význam cudzieho slova vysvetlený správne:

- a) celkový smer vývinu – rozmer
b) averzia – odpor
c) korupcia – vydieranie
d) veda o budúcnosti – trend

10. Označ možnosť, ktorá obsahuje vetu so stúpacou melódiou:

- a) Bude to také ľahké?
b) Aké to bude?
c) Nebude sa vám to páčiť.
d) Uč sa usilovne!

11. Do slovnej zásoby spisovného jazyka patria:

- a) odborné termíny, hovorové slová, knižné slová, básnické slová
b) odborné termíny, hovorové slová, slangové slová, knižné slová
c) slangové slová, nárečové slová, knižné slová, básnické slová
d) odborné termíny, dialektizmy, knižné slová, poetizmy

12. V ktorej z nasledujúcich možností je výslovnosť zapísaná nesprávne ?

- a) hnev [hneu]
b) kresba [krezba]
c) ku mne [gu mňe]
d) loďka [lot'ka]

13. Slovnodruhová príslušnosť slova okolo je v uvedených vetách použitá nasledovne:

Okolo školy rastú borovice. Žiaci sa prechádzajú okolo. Našu školu navštevuje okolo 500 žiakov.

- a) predložka, príslovka, časť
b) príslovka, predložka, časť
c) príslovka, časť predložka,
d) časť príslovka, predložka

14. V ktorej z uvedených možností sú iba neurčité slovesné tvary:

- a) čítať, čítajú, čítajúci, čítaný, čítajme, čítanie
b) čítať, čítajú, čítajúci, čítaný, čítali by, čítanie
c) čítať, čítajú, čítajúci, čítateľný, čítavší, čítanie

d) čítať, čítajúc, čítajúci, čítaný, čítavší, čítanie

15. V ktorej z uvedených možností majú všetky podstatné mená rovnaký skloňovací vzor ?

- a) orly, preteky, s kapitálom, v realizme, hrad, z ostrovov
- b) kameň, s májom, laň, jelene, okuliare, vrabec
- c) Tatry, o Andrei, chlapina, od sukieň, s kozou, s kosou
- d) zrkadlo, žriebä, zajko, o teľati, cestá, gymnázium

16. Zámenu v uvedenej vete zodpovedajú tieto gramatické kategórie:

Človeka čaká prekvapenie na každej zastávke života.

- a) ženský rod, jednotné číslo, inštrumentál
- b) mužský rod, jednotné číslo, lokál
- c) ženský rod, jednotné číslo, lokál
- d) je neohybné

17. Študenti sa pripravovali na prijímacie pohovory.

- a) Určte vetu podľa obsahu:
- b) Určte vetu podľa zloženia:
- c) Určte vetu podľa členitosti:
- d) Určte všetky vetné členy:

.....

- e) Vetu rozvite takým vetným členom, ktorý sa v jej pôvodnom znení nevyskytuje:

.....

18. Od slovného základu „uč“ vytvorte:

- a) podstatné meno
- b) prídavné meno
- c) sloveso

19. Rozlíšte vety podľa zloženia. Pri súvetí určte druh súvetia, pri jednoduchej vete určte vetu podľa členitosti:

- Chceli sa zhovárať s Jozefom, ale nenašli ho.
- Zemiaky sa dajú piecť v horúcom popole.
- Urob, čo hovorím.
- Na chodbách sa hovorilo o výsledkoch skúšky.

20. Pre ktorý literárny smer z tridsiatych rokov 20. storočia sú charakteristické nasledujúce znaky: prítomnosť básnických tróпов, poetický rytmus viet, využívanie rozprávkových motívov?

- a) klasicizmus
- b) romantizmus
- c) socialistický realizmus
- d) lyrizovaná próza

21. Ktoré z uvedených možností označujú literárne žánre rovnakého literárneho druhu?

Poznámka: Možnosť viacerých správnych odpovedí.

- a) bájka, balada, legenda, rozprávka, epos
- b) óda, hymnus, žalm, idyla, báj

